DSA Dæhlin Sand Advokatfirma

Notat

Til: Norges Naturvernforbund
Fra: Tine Larsen
Dato: 28. oktober 2026
Klient: Norges Naturvernforbund
Sak: 26-5468

Ansvarlig advokat: Tine Larsen

Bruk av vannforskriften i saker som påvirker vannmiljø

Vannforskriften trådte i kraft i 2007, og gjennomfører vanndirektivet i norsk rett. Det generelle miljømålet i vannforskriften er at kystvann, fjorder og vassdrag skal ha minst god miljøtilstand.

Vannforskriften forbyr forringelse av vannmiljøet, og krever at miljøtilstanden forbedres der det trengs for å nå miljømålet. Det er kun snever adgang til å åpne for tiltak og aktiviteter som fører til forringelse eller at miljømål ikke nås.

Som i andre europeiske land, har vannmiljøet i Norge med dette fått en sterk rettslig beskyttelse. Regelverket følges likevel ikke alltid opp av forvaltningen i praksis. Førdefjorddommen er et eksempel på det. Også for annen næringsvirksomhet, herunder akvakultur og vannkraft, er det grunn til å anta at det finnes tillatelser gitt i strid med vannforskriftens bestemmelser.

Ved å kjenne vannforskriftens system og kunne identifisere når et planlagt tiltak kan komme i strid med forringelsesforbudet eller miljømålet, kan vannforskriften bli et viktig verktøy i miljøorganisasjonenes arbeid i enkeltsaker som berører vann. Vannforskriften vil i mange saker være avgjørende for om et tiltak kan få tillatelse eller ikke.

Organisasjonene bør særlig undersøke om forskriften er vurdert og brukt riktig i saker om:

- Akvakultur – både i sjø og på land.
- Utslipp fra industri.
- Fysiske tiltak i vann (vannkraft, demninger, fyllinger, mudring, kaianlegg, moloer etc.).
- Reguleringsplaner for alle typer tiltak som kan påvirke vann.

Dette notatet er en innføring om vannforskriften og hvordan den kan brukes for å få gjennomslag i saker. Det er særlig fem spørsmål som man bør huske å stille:

- Hvilke vannforekomster kan bli berørt?
- Hva er tilstanden og miljømålet i de aktuelle vannforekomstene?
- Er tiltakets påvirkning av vannforekomstene tilstrekkelig utredet?
- Har myndigheten vurdert om tiltaket kan forringe tilstanden eller hindre at miljømålet nås?
- Hvis tiltaket krever unntak: Er alle vilkårene i § 12 vurdert og begrunnet?

1. Økosystembasert forvaltning

Med vannforskriften er vannforvaltningen det området i norsk naturforvaltning hvor vi har kommet lengst i en økosystemtilnærming.[1] Det innebærer at det tas utgangspunkt i økosystemenes tålegrenser, og tiltak som påvirker vannmiljøet skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for. Selv om et enkelt tiltak eller utslipp isolert sett kan virke lite, kan summen av flere påvirkninger bety at tiltaket eller utslippet ikke kan tillates.

Den økosystembaserte tilnærmingen vises blant annet i at grensene for vannregionene[2] og vannområdene[3] følger nedbørsfeltene, slik at påvirkninger i samme vassdrag og fjordsystem sees i sammenheng. For eksempel er Oslofjorden påvirket av utslipp fra hele østlandsområdet, og dette må hensyntas i hele det store nedbørsfeltet. Vannregionenes avgrensning følger de store hovednedbørsfeltene, mens vannområdene følger lokale nedbørsfelt som drenerer til samme vassdrag eller kystavsnitt.

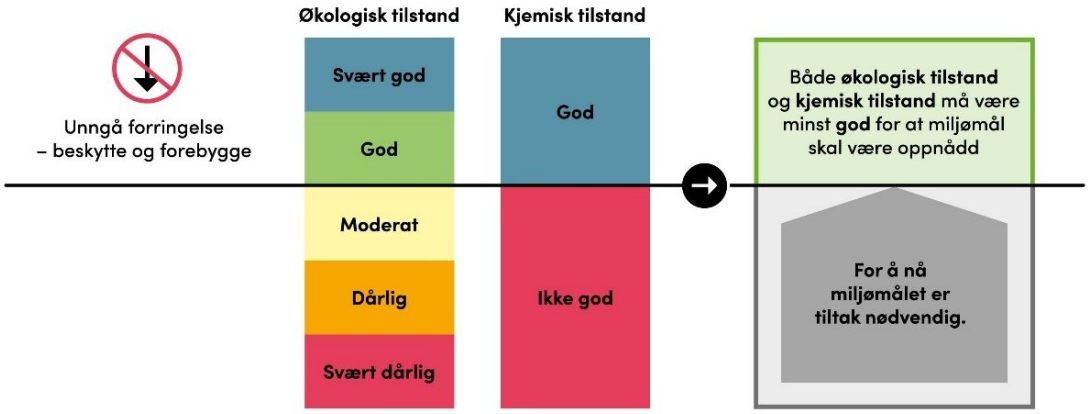
2. Hvordan fastsettes miljøtilstanden i en vannforekomst?

Den minste enheten i vannforvaltningssystemet er vannforekomstene. En vannforekomst er «*en avgrenset og betydelig mengde av overflatevann, som for eksempel innsjø, magasin, elv, bekk, kanal, fjord eller kyststrekning, eller deler av disse eller en avgrenset mengde grunnvann innenfor en eller flere akviferer*», jf. vannforskriften § 3 bokstav a. Det er definert ca. 35 000 unike vannforekomster i Norge. I arbeidet med konkrete enkeltsaker er det tilstanden og tiltakets påvirkning i de berørte vannforekomstene som står sentralt.

Miljøtilstanden skal fastsettes for hver enkelt vannforekomst. Klassifiseringen skjer på grunnlag av flere biologiske, fysisk-kjemiske og hydromorfologiske kvalitetselementer, se vedlegg V i vannforskriften[4]. Det fastsettes både økologisk og kjemisk tilstand for vannforekomsten.

For økologisk tilstand er det fem tilstandsklasser: Svært god, god, moderat, dårlig og svært dårlig tilstand.

For kjemisk tilstand er det to tilstandsklasser: God og ikke god. Kjemisk tilstand bestemmes på bakgrunn av konsentrasjonen av nærmere bestemte miljøgifter (prioriterte stoffer angitt i vedlegg VIII i vannforskriften), og om disse overskrider fastsatte grenseverdier.

Kvalitetselementet som har dårligst tilstand er bestemmende for hvilken tilstandsklasse vannforekomsten får som helhet («det verste styrer-prinsippet»). Hvis ett kvalitetselement (for eksempel nitrogennivået) er i moderat tilstand, blir hele vannforekomsten klassifisert til moderat

[1] Økosystemtilnærming – Store norske leksikon
[2] Vannregioner - Vannportalen
[3] Vannområder, vannforekomst, vannområdeutvalg, vannområdekoordinator - Vannportalen
[4] Se vannforskriftens vedlegg V

økologisk tilstand selv om alle de andre kvalitetselementene er i god økologisk tilstand. Tilsvarende for kjemisk tilstand: Hvis én miljøgift overskrider grenseverdien i vannforekomsten, er vannforekomsten som helhet i ikke god kjemisk tilstand.

3. Forpliktende miljømål og forbud mot å forringe vannmiljøet

Det følger av vannforskriften § 4 at tilstanden i vann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Målet er at vannforekomster skal være over streken (minst god) i figuren ovenfor.

Når det i vannforskriften § 4 står at «tilstanden i vann skal beskyttes mot forringelse», innebærer det at forvaltningen ikke kan gi tillatelser som fører til forringelse av miljøtilstanden i en vannforekomst.

Forringelse skjer dersom minst ett kvalitetselement reduseres til en lavere tilstandsklasse. I Weser-dommen (sak C-461/13)[5] presiserte EU-domstolen at enhver forringelse av ett enkelt kvalitetselement er i strid med forringelsesforbudet, selv om forringelsen ikke medfører at vannforekomsten faller til en dårligere tilstandsklasse samlet sett.

Eksempel: Hvis en vannforekomst er i moderat tilstand på grunn av kvalitetselementet fisk, er det en forringelse dersom et nytt tiltak fører til at også et annet kvalitetselement – for eksempel nitrogen – reduseres fra god til moderat tilstand. Selv om det ikke endrer tilstandsklassen for vannforekomsten som helhet fordi det allerede følger av «det verste styrer»-prinsippet at miljøtilstanden for vannforekomsten er moderat, er det en forringelse når ett eller flere av de andre kvalitetselementene kommer i en dårligere tilstand.

I en vannforekomst klassifisert med en miljøtilstand under streken i figuren over, skal tilstanden forbedres og gjenopprettes slik at miljøtilstanden kommer over streken. Målet skal som hovedregel oppfylles innen utgangen av planperioden for gjeldende vannforvaltningsplan, jf. vannforskriften § 8. Vannforvaltningsplanene rulleres hvert sjette år og nåværende planperiode går fra 1. januar 2022 til 31. desember 2027, hvilket innebærer at mange vannforekomster skal nå miljømålet innen 31. desember 2027. En del vannforekomster har fått utsatt frist til utløpet av neste planperiode (31. desember 2033), jf. vannforskriften § 9.

Vannforekomster som er sterkt fysisk endret av menneskelig virksomhet kan utpekes som såkalte sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF) med miljømålene godt økologisk potensial (GØP) og god kjemisk tilstand, jf. vannforskriften § 5. Typiske årsaker til at en vannforekomst blir definert som sterkt modifisert vannforekomst er at det er gjort større fysiske endringer i vassdraget, som bygging av vannkraftanlegg eller infrastrukturanlegg. Alle utbygde vassdrag er ikke regnet som sterkt modifiserte, kun de som er berørt i stor grad og hvor det vurderes å være teknisk umulig eller uforholdsmessig kostnadskrevende å oppnå god økologisk tilstand. Miljømålet godt økologisk potensial krever at miljøtilstanden forbedres i den utstrekning det med rimelighet kan kombineres med den etablerte virksomheten, for eksempel med tiltak som slipp av minstevannføring og etablering fisketrapp. At en vannforekomst er utpekt som SMVF, fritar derfor ikke for plikten til å gjennomføre miljøforbedrende tiltak: Tilstanden skal forbedres til godt økologisk potensial innen fristene som følger av vannforvaltningsplanen. Forringelsesforbudet og krav til god kjemisk tilstand gjelder for SMVF, på samme måte som for andre vannforekomster. Vurderingen av om en vannforekomst er en SMVF skal fremgå av Vann-Nett og vannforvaltningsplanen.

Vannforskriften § 10 åpner også for at det unntaksvis kan fastsettes mindre strenge miljømål enn god tilstand (eller godt økologisk potensial) der miljøforbedringer som kreves for å nå det ordinære miljømålet er umulig å gjennomføre eller uforholdsmessig kostnadskrevende. Også her er det en forutsetning at miljøtilstanden ikke forringes ytterligere. Et fastsatt mindre strengt miljømål skal også fremgå av Vann-Nett og vannforvaltningsplanen.

Forringelsesforbudet og miljømålet i alle vannforekomster er juridisk bindende. Dette er ikke hensyn som forvaltningen fritt kan veie mot andre interesser, men rettslige skranker som er bestemmende for vedtakets innhold. Dersom tiltaket strider mot forringelsesforbudet eller miljømål,

[5] EU-domstolen sak C-461/13 Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland («Weser-dommen»)

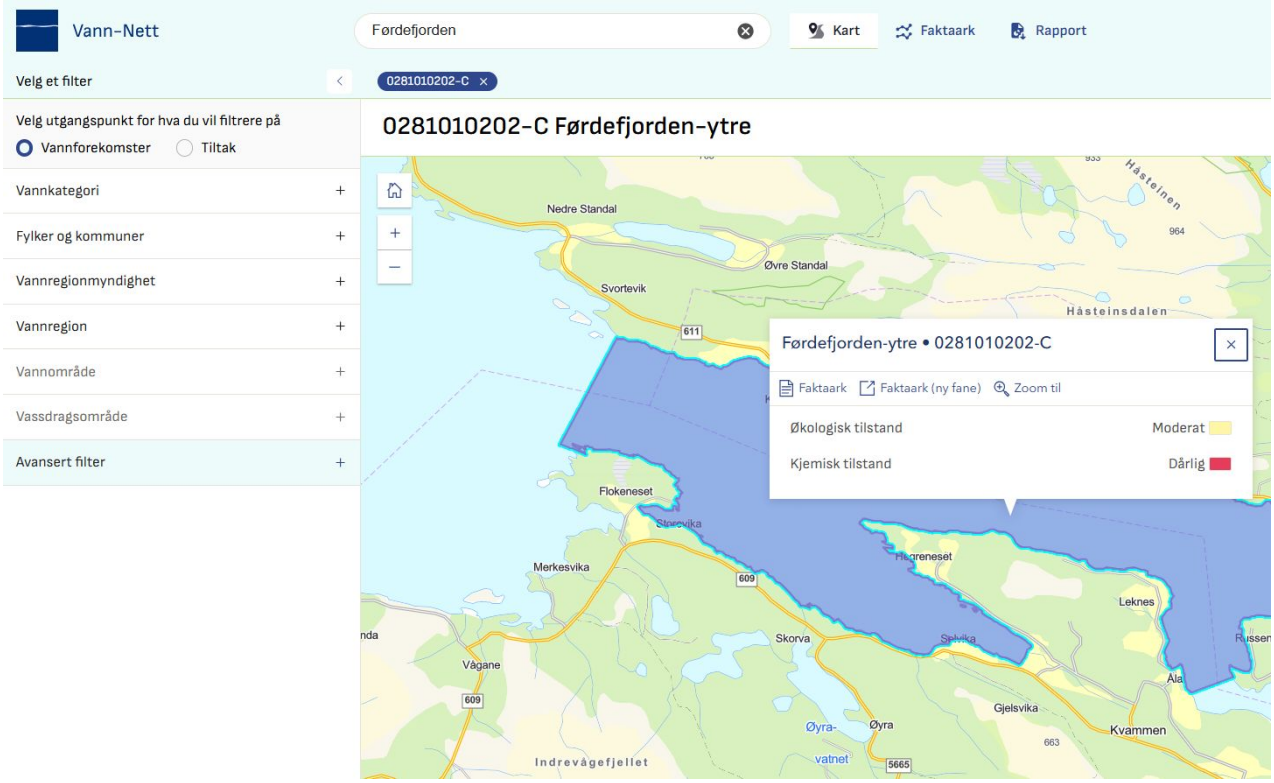
må forvaltningen avslå søknaden, med mindre vilkårene for unntak etter vannforskriften § 12 er oppfylt.

4. Hvordan finner du miljøtilstand og miljømål i Vann-Nett?

I en konkret sak er det viktig å få oversikt over hvilke vannforekomster som blir påvirket, og hva som er miljøtilstanden og miljømålet for disse.

I tillegg til vannforekomsten som er direkte berørt av tiltaket (for eksempel ved at utslippspunktet og/eller det fysiske inngrepet er lokalisert i forekomsten), må det vurderes om også tilgrensende vannforekomster eller vannforekomster nedstrøms det planlagte tiltaket kan bli påvirket av utslipp eller hydrologiske endringer som følge av tiltaket.

Informasjon om miljøtilstand, miljømål og påvirkningsfaktorene i den enkelte vannforekomst er tilgjengelig på Vann-Nett. Her kan den enkelte vannforekomsten søkes opp med navn, vannforekomst-ID eller ved å navigere i kartet:

Informasjonen om miljøtilstand og miljømål som ligger på Vann-Nett skal som utgangspunkt legges til grunn av forvaltningsmyndigheten når den behandler konkrete saker. Når det planlegges for et tiltak som kan berøre vannforekomster, må det også gjøres rede for hvordan det planlagte tiltaket kan påvirke vannforekomstene, og om det kan føre til forringelse av et eller flere kvalitetselementer eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål.

4.1 Er det opplyst om miljøtilstand og vurdert mulig påvirkning?

Det er ikke alltid planlagte tiltak er vurdert opp mot gjeldende miljøtilstand og miljømål. Kontroller derfor om søknaden, konsekvensutredningen og myndighetene har undersøkt miljøtilstand i berørte vannforekomster, samt utredet og vurdert tiltakets mulige påvirkninger på disse. Hvis dette mangler, er ikke saken tilstrekkelig opplyst. Påpek dette i høringsuttalelsen eller i en særskilt henvendelse, og krev at redegjørelse om miljøtilstand og påvirkninger klargjøres før det fattes vedtak. Hvis manglene redegjørelse og vurdering av dette ikke rettes før det fattes vedtak, få frem dette i klage over vedtaket.

4.2 Når det mangler informasjon i Vann-Nett

For en god del vannforekomster er ikke informasjonen på Vann-Nett fullstendig. Særlig gjelder det for kjemisk tilstand som i mange tilfeller ikke er blitt klassifisert. For økologisk tilstand er det ikke uvanlig at informasjon om enkelte kvalitetselementer mangler. Det må også tas høyde for feil, og at noen prøver som ligger til grunn for gjeldende klassifisering er gamle.

Dersom det er mangelfull eller utdatert informasjon om miljøtilstanden for en vannforekomst i Vann-Nett, og det søkes om ny virksomhet, kan det stilles krav til at søker/tiltakshaver gjør undersøkelser for å utfylle og/eller oppdatere kunnskapsgrunnlaget om vannforekomstens tilstand før det tas stilling til om tiltaket/virksomheten kan tillates.

5. Når kan det gjøres unntak fra forringelsesforbud og miljømål?

Dersom et tiltak innebærer forringelse ved at ett eller flere kvalitetselementer får en dårligere klassifisering eller miljømålet ikke oppnås i en vannforekomst, vil tiltaket være i strid med forringelsesforbudet og/eller miljømålet som følger av vannforskriften § 4. Hovedregelen er da at forvaltingen ikke kan gi tillatelse til tiltaket.

Vannforskriften § 12 har imidlertid en unntaksbestemmelse hvor det på strenge vilkår er en snever adgang til å tillate tiltak i strid med forringelsesforbudet og miljømålet. Forvaltningen må i så tilfelle gjøre en grundig og begrunnet vurdering av tiltaket opp mot vilkårene i § 12. Unntaksbestemmelsen i § 12 tas inn her, med «fargebokser» for de aktuelle vilkårene som omtales nærmere nedenfor:

Ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4–§ 7 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes:

a) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannsforekomst, eller

b) ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

I tillegg må følgende vilkår være oppfylt:

a) alle praktisk gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand.

b) samfunnsnytten av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, og

c) hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.

Der ny aktivitet eller nye inngrep er gjennomført i planperioden, skal begrunnelsen for dette gjengis i oppdatert vannforvaltningsplan. Dersom det er gitt tillatelse til nye aktiviteter eller nye inngrep, skal dette også fremgå av vannforvaltningsplanen.

Først må det tas stilling til om tiltaket som forutsetter unntak faller inn under alternativ a eller b i § 12 første ledd:

5.1 Ved endringer i vannforekomstens fysiske egenskaper, første ledd a (blå ramme)

For tiltak som gjelder endringer i de *fysiske egenskapene* (typisk vannkraftutbygging, fyllinger og moloer) til en vannforekomst, kan miljøtilstanden reduseres til lavere enn god tilstand når alle vilkårene i annet ledd bokstav a til c er oppfylt (se pkt. 5.3 nedenfor).

5.2 Aktivitet som medfører forringelse som ikke er endring i fysiske egenskaper, første ledd b (rød ramme)

Ved forringelse i vannforekomsten som ikke skyldes fysiske endringer, men typisk en tilførsel av forurensning til vannmiljøet, er mulighetene for unntak langt snevrere enn for fysiske endringer: I slike tilfeller åpner vannforskriften kun for en begrenset forringelse fra svært god tilstand til god tilstand.

For nye aktiviteter som skal vurderes etter § 12 første ledd bokstav b, er det derfor ikke adgang til å tillate noe som medfører at vannforekomstens miljøtilstand blir dårligere enn god (under streken i figuren på side 2). Det er ingen åpning for forringelse til moderat eller dårligere tilstand. Det kan bare gjøres unntak fra forringelsesforbudet ved at ett eller flere kvalitetselementer (for eksempel fosfor og/eller nitrogen) overskrider klassegrensen fra svært god til god tilstand.

For kjemisk tilstand som kun har tilstandsklassene god og ikke god, er det ikke adgang til forringelse i det hele tatt.

5.3 Tre tilleggsvilkår som alltid må være oppfylt (lilla ramme)

For alle tiltak i kategori a eller b i § 12 første ledd, må i tillegg samtlige vilkår i § 12 andre ledd bokstav a til c (lilla ramme) være oppfylt:

a) Alle praktisk gjennomførbare tiltak må settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand, jf. bokstav a (grønn ramme).

   Tips: Undersøk hvilke tiltak som er vurdert for å begrense skaden, ofte kalt avbøtende tiltak. Be om en begrunnelse hvis aktuelle tiltak er valgt bort.

b) Samfunnsnytten av den nye aktiviteten skal være større enn tapet av miljøkvalitet, jf. bokstav b (gul ramme). Det understrekes at forskriftens ordlyd her er misvisende, da det ikke er en alminnelig kost-nytte-vurdering som skal foretas. Bestemmelsen skal tolkes i samsvar med vanndirektivet artikkel 4 nr. 7 bokstav c, som krever at tiltaket må være av *«overriding public interest»,* i Høyesteretts dom HR-2026-1360-A (Førdefjorden) omtalt som *«tvingende allmenne hensyn».*

   Til dette vilkåret er Høyesteretts premisser i Førdefjorddommen helt sentrale, se mer om dette nedenfor.

c) På grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader kan ikke formålet med tiltaket med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre, jf. bokstav c (rosa ramme).

   Tips: Undersøk om det er utredet og vurdert alternativer, for eksempel annen lokalisering, annen teknologi eller et mindre omfattende tiltak. Undersøk også hvorfor miljømessig bedre alternativer eventuelt er valgt bort.

Disse vilkårene utgjør en høy terskel for å gjøre unntak fra forringelsesforbudet og miljømålet.

Vilkårene må vurderes konkret og begrunnes i den enkelte saken. Hvis et tiltak tillates til tross for forringelse eller hindret måloppnåelse, bør organisasjonene altså undersøke om alle vilkårene i § 12 er vurdert og oppfylt.

Førdefjorddommen er et eksempel på at vilkårene i unntaksbestemmelsen i § 12 ikke var riktig vurdert da tillatelse ble gitt. Saken gjaldt gyldigheten av tillatelse til gruveselskapet Engebø Rutile and Garnet AS om deponering av finkornet gruveavfall i vannforekomsten Ytre Førdefjorden. Partene var enige om at deponeringen ville forringe vannkvaliteten i fjorden, og at tillatelsen derfor bare kunne gis dersom alle vilkårene for unntak etter vannforskriften § 12 var oppfylt. Høyesteretts vurdering i Førdefjordsaken gjaldt kun unntaksvilkåret i § 12 annet ledd bokstav b om det forelå tvingende allmenne hensyn. Utslippstillatelsen fra 2016 hadde vektlagt forventede inntekter for staten, kommunen og private aktører, samt positive virkninger for sysselsetting og bosetting lokalt og regionalt. Høyesterett kom til at dette ikke er slike tvingende allmenne hensyn som kan begrunne forringelse av en vannforekomst, og at tillatelsen til gruveselskapet var ugyldig.

Høyesterett avklarte med dette at rene økonomiske hensyn – som skatteinntekter, avkastning til aksjonærer eller lokale/offentlige inntekter – ikke i seg selv kan begrunne unntak fra forringelsesforbudet. Ordinære virkninger av næringsvirksomhet, som økt sysselsetting og bosetting, er heller ikke i seg selv tilstrekkelig.

Dersom slike hensyn skal anses som et tvingende allment hensyn, må det være et særlig behov for å stimulere til sosial og økonomisk utvikling i en region – for eksempel i områder med betydelig fraflytting og sosial nød. I en norsk kontekst vil det være vanskelig å se for seg områder i slik sosial nød at økonomi og sysselsettingshensyn er et tvingende allment hensyn, selv om det er områder som har utfordringer med å opprettholde bosettingen.

Hvorvidt vilkåret om tvingende allmenne hensyn er oppfylt må vurderes konkret i den enkelte sak. Etter Høyesteretts avklaringer i Førdefjordsaken er vår vurdering at tillatelser til for eksempel akvakulturanlegg eller reguleringsplaner for hytteutbygging ikke er tvingende allmenne hensyn som kan begrunne unntak fra forringelsesforbudet eller miljømål.

Vurderingen av vannforskriften § 12 må fremgå av sakens dokumenter og vedtakets begrunnelse. Dersom det ikke er dokumentert og begrunnet at alle unntaksvilkårene er oppfylt, eller at forvaltningen har lagt vekt på forhold som ikke kan begrunne unntak, bør dette påpekes i eventuelle høringsuttalelser eller innspill, og ikke minst være sentralt i en klage over vedtaket.

Klima- og miljødepartementet har utgitt en veileder om bruk av vannforskriften § 12. Veilederen ligger her på Vannportalen, og ble delvis oppdatert i oktober 2026. Den gir nyttig veiledning om bruk av flere av vilkårene i § 12, men er ennå ikke oppdatert i henhold til Høyesteretts dom i Førdefjordsaken. Veilederens punkt 4.2 om § 12 andre ledd bokstav b er derfor ikke oppdatert i henhold til Høyesteretts avklaringer, og veilederen er fortsatt svært misvisende på dette punktet.

6. Slik går du frem i en konkret sak

Vannforskriften er relevant i alle typer saker som berører vann, som for eksempel akvakulturanlegg, utslippstillatelser til industrianlegg, vannkraftsaker og reguleringsplaner. Det er også en rekke ulike myndigheter som skal praktisere vannforskriften, som fylkeskommunene og Fiskeridirektoratet i akvakultursaker, kommunene, statsforvaltere og Miljødirektoratet i saker om utslippstillatelser, energimyndighetene i vannkraftsaker, kommunene i plansaker osv.

Miljøorganisasjonene kan bidra til at vannforskriftens krav blir vurdert og fulgt opp bedre av tiltakshavere og forvaltningsorganer. Slik kan dere gå frem:

a) Er vannforskriften relevant i saken?

Klargjør om det aktuelle tiltaket på en eller annen måte kan påvirke miljøtilstanden i en eller flere vannforekomster (vann/innsjø, bekk, elv, fjord eller kystvann) i form av forurensning eller fysiske inngrep.

Hvis svaret er ja er vannforskriften relevant, gå videre til neste punkt.

b) Sjekk miljøtilstand og miljømål

Sjekk miljøtilstand og miljømål for de berørte vannforekomstene i Vann-Nett.

Dersom informasjonen om de relevante vannforekomstene i Vann-Nett er mangelfull eller utdatert, krev at dette utbedres før det tas stilling i den aktuelle saken.

c) Er tiltakets påvirkning på vannforekomstene utredet og vurdert?

Beskriver søknaden, konsekvensutredningen eller andre saksdokumenter hvordan tiltaket vil påvirke de berørte vannforekomstene? Hvis ikke, be om at dette utredes før vedtaket fattes.

Dersom påvirkningen av berørte vannforekomster ikke blir tilstrekkelig opplyst før vedtaket, bør dette påpekes i klage over vedtaket da det kan være ugyldighetsgrunn.

Les vurderingene kritisk. Er alle berørte vannforekomster og relevante påvirkninger omtalt? Påpek konkrete feil og mangler i høringsuttalelsen eller i et eget innspill til myndigheten.

d) Er tiltaket i strid med forringelsesforbudet eller miljømålet i en vannforekomst?

Finn først ut om myndigheten har vurdert forringelsesforbudet og miljømålet, og hva den har konkludert med. Undersøk deretter om vurderingen beskriver hvordan tiltaket kan påvirke de enkelte kvalitetselementene og muligheten for å nå miljømålet.

Dersom tiltaket kan føre til forringelse eller at miljømålet ikke nås, er utgangspunktet at forvaltningen ikke kan åpne for tiltaket ved å innvilge tillatelse eller vedta reguleringsplan.

Dersom det åpnes for et tiltak som er i strid med forringelsesforbudet eller miljømålet, bør vedtaket påklages. Undersøk også om vilkårene i § 12 er vurdert og oppfylt. Se neste punkt og forklaringen i punkt 5.

e) Hvis ja i punkt d: Er alle vilkårene for unntak i § 12 oppfylt?

Dersom tiltaket fører til forringelse eller at miljømålet ikke nås for en vannforekomst, kan det bare gis tillatelse dersom alle unntaksvilkårene i vannforskriften § 12 er oppfylt, jf. punkt 5 ovenfor. Forvaltningen må da gjøre en grundig vurdering av § 12 i tillatelsen eller reguleringsplanen for det aktuelle tiltaket.

Dersom slik vurdering ikke er gjort, eller vurderingen av vilkårene i § 12 er feil eller mangelfull (som i Førdefjordsaken), bør det aktuelle vedtaket påklages på dette grunnlaget.

Nyttig informasjon er også tilgjengelig på **Vannportalen**, som er myndighetenes informasjonsside om vannforvaltningen og vannforskriften. Her er det blant annet informasjon om vannforvaltningsplan og tiltaksprogram for vannregionene.

Vann-Nett har data om miljøtilstand, miljømål, påvirkninger og tiltak i hver enkelt vannforekomst, og er integrert med **Vannmiljø** med informasjon om målepunkter for prøver, analyser og annen miljøovervåking av vann.

Vennlig hilsen
Dæhlin Sand Advokatfirma AS

Tine Larsen
Advokat